

Ortostaattinen koe

Ennen koetta potilaan tulee olla 4 tuntia tupakoimatta, 2 tuntia ilman kahvia, teetä, kolajuomia ja muita piristäviä aineita sekä välttää raskasta ateriaa (ei kuitenkaan ravinnotta) ja 1,5 vrk ilman alkoholia.

Ortostaattinen koe suoritetaan potilaan levättyä noin 10 minuuttia makuulla. Tee sitten näin:

1. Mittaa verenpaine ja pulssi potilaan ollessa makuulla.
2. Potilas nousee itse nopeasti seisomaan ja seisoo ilman tukea.
3. Mittaa verenpaine ja pulssi heti ja kahden minuutin kuluttua ja kirjaa myös oireet.

HUOM! Eteisvärinäpotilailta verenpaine mitataan pylväsmittarilla ja stetoskoopilla.

Potilaan nimi: _____

Mittauksen tekijän nimi ja pvm: _____

RR ja syke makuulla	RR ja syke heti ylösnoustua	RR ja syke 2 min ylösnoususta	OIREET pystyyn nousun jälkeen; tuliko huimausta, horjahtelua tms?
RR:	RR:	RR:	
Syke:	Syke:	Syke:	

Tulkinta

Systolinen verenpaine muuttuu noustessa yleensä -8 – +6 mmHg. Mikäli systolinen verenpaine laskee 20 mmHg tai enemmän, kyseessä on ortostaattinen hypotonia.

Normaalisti pulssin tulee noustessa tihentyä (+7 – 22/ min). Ellei pulssi tihene, tämä viittaa autonomisen hermoston toiminnan vajaukseen ja sairauksiin (esim. diabetes, Parkinsonin tauti sekä tietyt lääkkeet, jotka saattavat pahentaa autonomisia oireita). Mikäli pulssi tihenee vielä huomattavasti enemmän, se viittaa kuivumistilaan.

Lähde: Käypä hoito suositus